

Сіра Юлія
студентка I курсу
Природничо-географічного факультету
Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Сім'я Погорілих у роки Великої війни

Мій прадід, Погорілий Іван Семенович, народився в 1902 році в сім'ї козака Погорілого Семена Артемовича. Батьки, Семен Артемович і Онися Іванівна, проживали в мальовничому селі Мацківці Лубенського району Полтавської області, що розташоване вздовж берегів річки Сула. З часом у них народилося троє дітей: Іван, Марія і Григорій. Іван ріс непосидючим хлопчиною, мабуть тому, що в його жилах текла козака кров. Це можна було зрозуміти з фанатичного захоплення хлопця Івана тваринами. Верхи на коні, він допомагав випасати худобу, а потім здійснюючи куряву, гасав вулицями села на улюбленому Орлику.

Батько, Семен Артемович, віддав Івана до церковно-приходської школи, яка розташовувалась в той час в центрі села Мацківці. В ній хлопець навчався разом зі своїми однолітками 4 роки, закінчивши школу в 1912 році. Тут отримав навички читання і письма. Потім працював у колгоспі на різних роботах.

Коли Івану виповнилось 23 роки, він одружився на дівчині зі свого села Кривченко Парасці Іванівні, простій селянці. У 1926 році у молодій родині на світ з'явилася донечка Ганнуся, у 1929 році народився син Василь, який маленьким помер від скарлатини (на той час ця хвороба не виліковувалась). У 1938 році з'явився син Михайло (мій дідусь), який і донині проживає в сусідньому селі Михнівці.

Але не довго раділи люди щастю, тому що в 1941 році почалася Велика Вітчизняна війна. Віроломно, без оголошення, німці напали на Радянський Союз: почали бомбити мирно сплячі міста. Почалася масова мобілізація чоловіків та юнаків. Тисячі лубенців пішли на фронт у складі 151-ої стрілецької дивізії на чолі з генерал-майором В.Неретіним, близько половини особового складу дивізії разом з командиром загинули на дорогах війни.

В часи німецько-фашистської окупації (з 13 вересня 1941 року по 18 вересня 1943 року) діяли підпільні райкоми партії та антифашистська організація «Голос Батьківщини». В Лубнах гітлерівці влаштували концтабір, в якому стратили 19,5 тисяч військово-полонених червоноармійців, кілька тисяч мирних жителів, учасників підпільної боротьби. На примусові роботи

до Німеччини було відправлено 500 осіб. Серед них була і дочка Івана Семеновича Ганна. Взимку 1942 року в село вдерлися німці. Дивитись за порядком у селі вони призначили старосту. Він разом із поліцейськими ходив по дворах і відбирав молодих хлопців та дівчат для примусових робіт в Німеччині. Шістнадцятирічну Ганнусю, так її кликала мама, силоміць разом із односельцями відвезли в Лубни на станцію та погрузили в вагони. І поїхали вони на чужину. А в Мацківцях десятки матерів тужили від горя, тому що відчували, що більше ніколи не побачать своїх дочок та синів живими. По дорозі до Німеччини смільчаки намагалися втекти. Вони стрибали з потяга, але їх наздоганяли: когось - ворожа куля, а когось - люті пси гестаповців.

Весною, в березні 1942 року, Іван Семенович і Параска Іванівна отримали листівку від своєї донечки. Щасливі батьки розуміли, що їхня Ганна жива.

Уривок із листа Ганни

«Дорогі мої рідні тату і мамо, братику Михайлику! Спішу вас повідомити, що привезли нас далеко на чужину, дуже хочеться додому до вас. Я сумую за вами. Мене із подругою Марією поселили жити в великому сараї. Нас тут багато, всі ми працюємо на заводі. В приміщенні сиро і холодно, але я надіюсь скоро вас побачити. Мої рідненькі, я вас люблю дуже-дуже. Ваша Ганнуся. 27 березня 1942 рік »

З наступних листів батьки дізналися, що дівчина потрапила працювати на хімічний завод. Виснажлива робота і отруйні випари дуже підірвали її здоров'я. Коли звістки від доньки перестали надходити батьки зрозуміли, що з нею сталася біда.

Іван Семенович до середини 1943 року перебував у рідному селі. У зв'язку із окупацією Лубенщини 1941 року німцями не всі чоловіки були мобілізовані з перших днів війни. У ніч з 18 на 19 вересня 1943 року місто Лубни було визволене від німецько-фашистських загарбників. 337-ма стрілецька дивізія, частини якої брали участь у звільненні міста, отримала почесне найменування «Лубенська». Лише восени, коли було звільнено Полтавщину, решта чоловіків пішли захищати рідний край і з ними Іван Семенович.

У вересні 1943 року Погорілий Іван Семенович був мобілізований Лубенським РВК. І вже 23.11. 1943 року направлений в 4-ий окремих вогнеметний батальйон вогнеметником. Ним він був до 23.07.1945 р. Звання – рядовий солдат.

Погорілий брав участь у форсуванні річки Дніпро та визволяв Київ від німецько-фашистських загарбників. Під час жорстокого бою за визволення Києва 8 листопада 1943 року отримав легке поранення правої гомілки. Про це свідчить довідка про поранення, видана 25 листопада 1943 року лікарем Лебедєвим. Поправивши здоров'я Іван Семенович знову пішов захищати рідну землю. З 1944 по 1945 рік приймав участь у визволенні Угорщини та Румунії. Звістку про перемогу почув разом з однополчанами в Угорщині. Отримав нагороди за мужність та відвагу, за бойові заслуги. Перша медаль отримана в вересні 1943 року за бойові заслуги I-го і II-го Українського Воронежського фронтів.

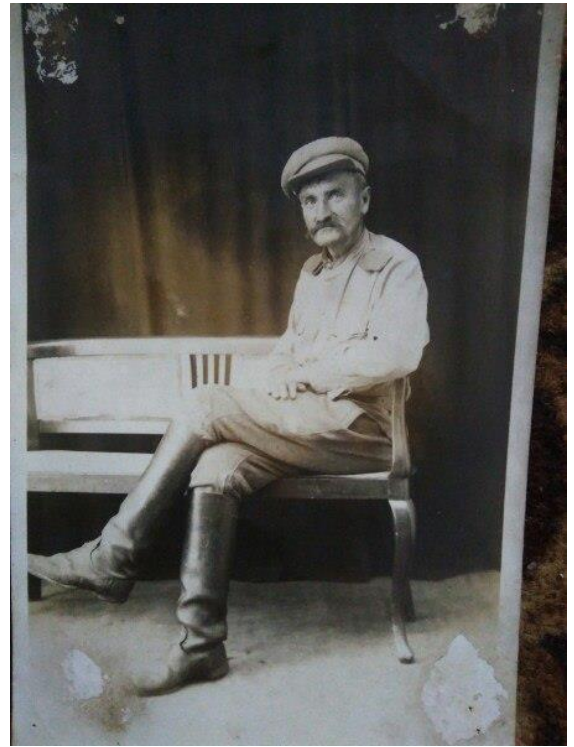
23.06.1945 року Іван Семенович був демобілізований згідно Указу президії Верховної Ради СРСР і повернувся додому, де його чекали дружина і син Михайлик. Але війна назавжди залишила незагоєну рану у їхній родині. Старша донька так і не повернулася з Німеччини. Довгі пошуки не дали результатів. Це свідчило про те, що її немає серед живих. Місце поховання не відоме. Очевидно це могила, в яку німці кидали тіла загиблих від тяжкої роботи і знесилених людей.

В 1995 році німецькими службами проводився розшук зниклих безвісти воїнів, молоді, яка була насильно вивезена на роботи до Німеччини: на заводи, у концтабори та ін. Після серії перевірок і пошуків результат був невтішним. Місце поховання не знайдено.

Додаток А

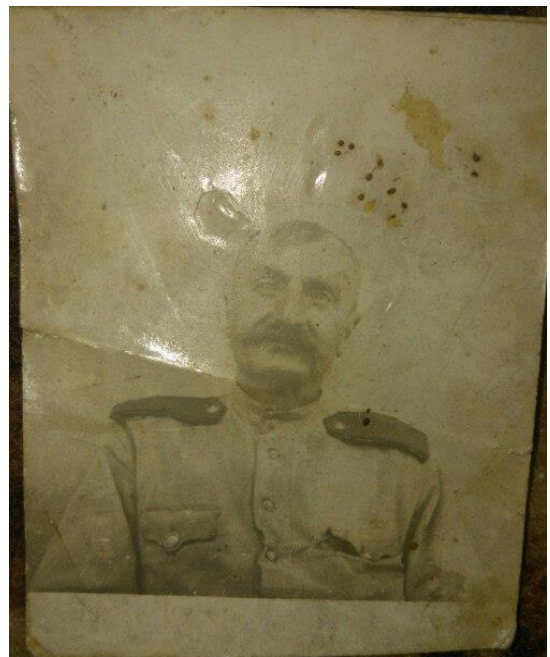
**Погорілий Іван Семенович,
його дружина Параска і син Михайло
(приблизно 1965 року)**

**Листопад 1941 р. Іван Семенович
м. Київ**

м. Київ, Іван Семенович

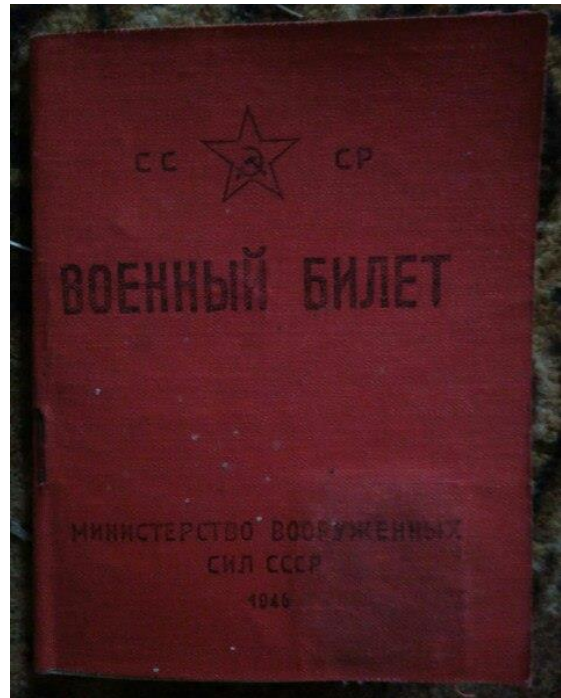

Фронтове фото 1944 р.

Додаток В

1945 р. Військове фото

Військовий білет

1. Военно-учетные сведения	
1. Год рождения	1902
2. Отметка о категории учета	Запас (прописью) Первоч
3. Группа учета	СВ
4. Состав	Солдат
5. № военно-учетной специальности	87
6. Наименование военно-учетной специальности	Огнемётчик
7. Наименование должностной квалификации	Огнемётчик
8. Военное звание	Рядовой

1

Додаток Д

НКО СССР

Полевой госпиталь
для легко-раненых

№ 5288 1345

28 ноября 1943 г.

№ 2511

Зам. нач. госпиталя по м. ч.
Майор с/с
Сибиряков

Справка о ранении

В боях за Советскую родину

с. т. 831 с/с

тов. Погодин

Иван Семенович

8 ноября 1943 г. был

сильно ранен Саблезом по

левой руке и правой голени.

Виза

Справка про поранення

[illegible]

Свідоцтво про народження

Додаток Е

Посвідчення до ювілейної медалі

Посвідчення до ювілейних медалей

Додаток К

ДОВІДКА

Видана гр. Погорілому Івану Семеновичу
 про те, що він дійсно являється уродженцем і
 житель с. Мацьківці, Лубенського району,
 Полтавської області і по книгах обліку
 сільської Ради писався 1902 року народження

Батько - Погорілий Семен Артемович
 Мати - Погоріла Ольга Іванівна

Довідка видана для пред'явлення Лубенському ЦАГО на
 одержання свідоцтва про народження.

ГОЛОВНА СІЛЬСЬКА РАДА
 СЕКРЕТАР

/М. СЕМЕН ТА/
 /В. ДАНТУА /

Довідка про місце проживання

III. Сведения о прохождении призыва на действительную службу

18. Призван Лубенский РВК
Полтавской обл. 10.11.1924
 (каким военкоматом, какой области и когда)

Призван годным к негодный к воен-
ной службе
 (указать степень годности к военной службе)

и зачислен _____ (указать в какую часть или в запас)

Измерения роста, головы, ступни в сантиметрах или условных размерах (ростовках)

Рост	Окружность головы	Размер противотаз	Размер обуви
169	57	3	42

IV. Краткие сведения о прохождении службы в кадрах Красной Армии, Военно-Морского флота, пограничных и внутренних войск Министерства внутренних дел

19. Призван по мобилизации Лубенский РВК 23.11.43г.
835 Спир. полк - сформ.
с 23.11.43г. по 11.12.43г.
Нотд. окладный в-н
- окладный в-н 11.12.43г.
по 23.11.1945г.

Демобилизован на основании Указа Президиума Верховного Совета СССР от 23.6.45г. с 23.11.1945г.

Посвідчення про проходження військової служби